

ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ ПОДКРЕПЯТ

• АБЗ депозира в парламента становище по документа

Принципно подкрепяме приемането на Кодекса за застраховането (КЗ) и изразяваме следните бележки по отделните негови текстове, като разчитаме да ги приемете, вземайки предвид изложената от нас аргументация. Това се казва в становището на АБЗ по проекта на КЗ, внесен от Министерския съвет в Народното събрание с решение №777 от 27 септември 2005 г.

Предложенията на АБЗ са съобразени изцяло с европейските директиви, регулиращи застрахователната дейност, но не са намерили отражение в проекта. Те отразяват установената добра световна практика в застраховането и отчитат регулаторните нужди на българския застрахователен пазар в процеса на предстоящото присъединяване към ЕС, пише още в увода към становището.

В изложението си застрахователите предлагат конкретни текстове. Така например по чл. 13, ал. 1, т.т. 1 и 2 те настояват текстът да се измени така: **Чл. 13. (1)** Всеки член на управителен или контролен орган на застрахователното акционерно дружество, както и всяко лице, оправомощено да управлява или да представлява застрахователното акционерно дружество, трябва: да има висше образование и да притежава подходяща професионална квалификация **2.** да притежава професионален опит. Изтъкнати са следните мотиви: с оглед преодоляване на вероятно допуснатото смесване на понятията професионална квалификация и професионален опит в чл. 13, ал. 1, т.т. 1 и 2, предлагаме в т. 1 да се предвиди единствено изискване за подходяща професионална квалификация, без да се ограничава сферата, в която е придобита. Допуснатото ограничение противоречи на законодателната тенденция в последните няколко години, която е в посока на либерализация на изискванията за заемане на тези длъжности при условията на достатъчен професионален опит, каквото е изискването на т. 2. Ако се запази сегашната редакция на чл. 13, ал. 1, т.т. 1 и 2, извън групата на лицата, имащи право да бъдат членове на управителен и контролен орган на застраховател, ще останат такива с професионална квалификация юрист, математик, инженер и др. Предлагаме редакция и на чл. 13, ал. 1, т. 2, като се заложат изискване необходимият професионален опит да бъде придобит в сферата на икономиката или финансите, така както е предвидено за лицата по чл. 13, ал. 4.

Застрахователите предлагат чл. 13, ал. 4 да се измени, както следва: **Чл. 13. (4)** Изпълнителен директор или друго лице, което е оправомощено да управлява и представлява застрахователното акционерно дружество, трябва да има висше образование с присъдена образователно-квалификационна степен „магистър“ или образователна и научна степен „доктор“, да не заема друга платена длъжност по трудово правоотношение, освен като сътрудник в научен институт или преподавател във вис-

ше училище. Физическите лица - граждани на трета държава, трябва да имат и разрешение за продължително пребиваване в Република България. Застрахователите предлагат текстът да бъде редактиран, тъй като според тях той не съответства на създадените обществени и правни отношения, където в рамките на застрахователна група или застрахователен холдинг е обичайно управляващите и представляващите лица да се дублират в някаква степен и това е в полза на изграждане на обща стратегия и политика на дружествата от една група.

По отношение на чл. 15 от АБЗ предлагат да отпадне формулировката „**преценка на професионалната квалификация и опит на членовете на управителните и контролни органи**“, като се мотивират с обстоятелството, че по същество текстът на чл. 15 възпроизвежда смисъла на чл. 13, ал. 1, т.т. 1 и 2, като в допълнение допуска наличието на преценка по целесъобразност, което с оглед правната същност на индивидуалния административен акт, какъвто е отказът да се издаде одобрение на лицата по чл. 13, е противоправен.

По-нататък в становището си застрахователите предлагат чл. 59, ал. 1, т. 5 да се допълни, както следва:

Чл. 59. (1) Застрахователят или презастрахователят трябва да създаде и да поддържа в актуално състояние информационна система, в която информацията може да бъде обработвана, оформяна, съхранявана и архивирана на хартиен и/или друг траен носител съобразно вътрешните актове на застрахователя и която следва да съдържа: актюерска информация, отразяваща точно и ясно методите и изходните данни, послужили за определяне размера на премията, с изключение на застраховките на големи рискове, техническите резерви и границата на платежоспособност. Основният им мотив тук е, че практика по застраховки на големи рискове е премията да не се определя на база актюерска информация, а въз основа на котировки от презастрахователи.

По чл. 61, ал. 3 предлагаме и той да гласи така: **Чл. 61(3)** Договорите за прехвърляне на дейност

се представят на заместник-председателя при поискване и със съгласието на другата страна по договора;

Изискването „заместник-председателят на КФН да разпорежда проверка при трето лице, на което е прехвърлена дейност на застраховател, за спазване на закона по сигнали от страна на потребители на застрахователни услуги или във връзка с проверки при застраховател“ според АБЗ противоречи на чл. 9 на Директива 92/49/ на Съвета на Европа от 18.07.1992 год. Съгласно този текст на директивата мониторингът на надзорния орган може да бъде разширен върху прехвърлената част от дейността по чл. 60 единствено по отношение застраховките „Помощ при пътуване“.

Застрахователите предлагат да отпадне изцяло ал. 7 от чл. 62, тъй като според тях функциите на ръководителя на службата за вътрешен контрол произтичат от договорни отношения със застрахователя, а комисията има достатъчно механизми за упражняване на външен контрол.

Друга съществена забележка се отнася до чл. 68, ал. ал. 1 и 2. Тук предложението е да се заличи изразът „е длъжен да“, защото някои от изброените видове резерви се образуват само при наличието на определени обстоятелства и не могат да бъдат задължителни. Например резерви по застраховки „Живот, свързани с инвестиционен фонд“ може да не се предлагат от даден застраховател, а резерв за неизтекъл риск се заделя само при определено негативно развитие на риска по дадена застраховка.

Застрахователите предлагат от чл. 73, ал. 6, който формулира какво не се признава за технически резерви, да отпадне „или в дружество, с което застрахователят е свързано лице“, защото според тях е необосновано разширяването на кръга дружества, в които застрахователят не може да инвестира техническите си резерви. Кодексът е предвидил достатъчно гаранции за контрол от страна на надзорния орган за покритие на техническите резерви на застрахователя, поради което допълнителните ограничения се безсмислят.

От АБЗ предлагат текстовете на чл. 105, ал. ал. 3 и 4 да отпадат, защото смятат, че с кодекса са установени времевите параметри на задължението на застрахователя да плати или откаже изплащането на застрахователно обезщетение, като обвързва това задължение с насрещно изпълнение от страна на застрахованото лице или третото увредено лице да докаже настъпването на събитието и размера на причинената му вреда. Изискуемите съгласно чл. 104 правила за процедурите за дейността по уреждане на претенции по застрахователните договори, които всички застраховател ще бъде длъжен да приеме и по които надзорният орган ще

може да дава задължителни предписания относно привеждането им в съответствие със закона, представляват допълнителна гаранция в посока на спазване на задълженията на застрахователя и защита на правата на потребителите на застрахователни услуги. Поради това намираме за необосновано въвеждането на допълнителни междинни срокове и процедури. Всеки застраховател следва да може да организира вътрешната си процедура за обработване на преписки по щети съобразно възприетата от него административна организация и тази му възможност няма защо да бъде ограничавана, щом възприетата от него организация осигурява изпълнението на правилата и спазването на законните срокове за обезщетение.

Сериозни са предложенията в част трета на КЗ, която е посветена на застрахователните посредници. Така например в текста на чл.150, ал. 3 искането е да се добави изразът „едновременно“, т. е. „не са застрахователни и презастрахователни посредници лицата, които предоставят услуги по посредничество във връзка със застрахователни договори, ако са налице едновременно следните условия“. Предложеният текст напълно съответства на Директива 2002/92/ЕС от 9 декември 2002 г.

Застрахователите предлагат ново заглавие и ново съдържание на чл. 151, както следва, а именно:

ОБВЪРЗАНО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОСРЕДНИЧЕСТВО

Чл. 151. (1) Застрахователните посредници могат да работят при условията на обвързано или необвързано застрахователно посредничество.

(2) Обвързан застрахователен посредник е всяко лице, което упражнява дейността по застрахователно посредничество от името или за сметка на един или повече застрахователи по отношение на застрахователни продукти, които не са в конкуренция, но не събира застрахователни премии и не извършва плащания към потребителите на застрахователни услуги и застрахователят, от чието име извършва посредничеството, отговаря напълно за застрахователните продукти.

(3) Обвързан застрахователен посредник е и всяко лице, което осъществява посредническа дейност в допълнение към основната си професионална дейност, и предлаганата застраховка е допълнителна към стоките или услугите, предоставяни в рамките на основната му дейност, и не събира застрахователни премии и не извършва плащания към потребителите на застрахователни услуги.

(4) Когато не са налице

условията по ал.ал. 2 и 3 застрахователното посредничество е необвързано.

Що се отнася до ограниченията за упражняване на професията, чл. 154. (3) в проекта постановява, че застрахователният брокер не може да бъде акционер или съдружник; предложението е да отпадне тази част, защото „акционерното участие или съдружие не създават зависимост между застрахователния брокер и застрахователния агент, който може да повлияе на дейността им“.

Същевременно от АБЗ предлагат изцяло нова редакция на чл. 155 в съответствие с цитираната погоре директива за застрахователното посредничество.

ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ БРОКЕР

Чл. 155. (1) Застрахователният брокер е длъжен да гарантира правата на потребителя на застрахователни услуги срещу неизпълнение на задължението си да прехвърли платена на него застрахователна премия, предназначена за застрахователя, или да прехвърли на потребителя платено от застрахователя застрахователно обезщетение или парична сума по един или повече от следните начини:

1. Да поддържа постоянно собствени средства в размер на 4 на сто от общия размер на получените премии по застрахователни и/или презастрахователни договори, сключени с неговото посредничество през предходната финансова година, но не по-малко от 30 000 лв.;

2. Да договори със застрахователя, че паричните средства, платени на застрахователния брокер от потребителите на застрахователни услуги, се считат за изплатени на застрахователя, а паричните средства, платени на застрахователния брокер от застрахователя, не се считат за изплатени на потребителя на застрахователни услуги, докато последният не ги получи, освен ако същите са изплатени на застрахователя по изричното упълномощаване за това, дадено от потребителя на застрахователната услуга с пълномощно с нотариална заверка на подписа;

3. Да създаде специална клиентска сметка, по която да се превеждат застрахователните премии за застрахователя и застрахователните обезщетения или паричните суми за потребителя на застрахователни услуги.

(2) Паричните средства по ал. 1 не могат да служат за изпълнение